

TĂNG CƯỜNG HOẠT ĐỘNG GIÁM SÁT CỦA HỘI ĐỒNG NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH KHI TỔ CHỨC CHÍNH QUYỀN ĐÔ THỊ^(*)

NGUYỄN THỊ KIM NGÂN^(**)
NGUYỄN CÔNG THÀNH^(***)

Ngày nhận bài: 19/3/2024

Ngày thẩm định: 25/3/2024

Ngày duyệt đăng: 15/4/2024

Tóm tắt: Ngày 16/11/2020, Quốc hội đã thông qua Nghị quyết số 131/2020/QH14 về tổ chức chính quyền đô thị tại Thành phố Hồ Chí Minh; đồng thời, ngày 29/3/2021, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 33/2021/NĐ-CP quy định chi tiết và biện pháp thi hành Nghị quyết số 131/2020/QH14, trong đó có những quy định mới về hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh. Bài viết phân tích hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh và đề xuất các giải pháp góp phần tăng cường hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân khi tổ chức chính quyền đô thị.

Từ khóa: chính quyền đô thị; Hội đồng nhân dân; hoạt động giám sát; Thành phố Hồ Chí Minh

1. Khái quát chức năng giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh khi tổ chức chính quyền đô thị

Hội đồng nhân dân là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương, do nhân dân bầu ra để đại diện cho ý chí, nguyện vọng và quyền làm chủ của nhân dân, chịu trách nhiệm trước nhân dân và cơ quan nhà nước cấp trên⁽¹⁾. Thông qua hai chức năng quan trọng là quyết định và giám sát, Hội đồng nhân dân bảo đảm việc triển khai thực hiện Hiến pháp, pháp luật và các văn bản của cơ quan nhà nước cấp trên; quyết định các chủ trương, biện pháp phát huy tiềm năng, lợi thế để phát triển địa phương về mọi mặt vì lợi ích của nhân dân.

^(*) Bài viết trong khuôn khổ thực hiện Đề tài nghiên cứu khoa học cấp Bộ năm 2023: “Hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân trong quá trình tổ chức chính quyền đô thị ở Thành phố Hồ Chí Minh”, Mã số đề tài: B.23 - 05 do TS. Quách Thị Minh Phượng làm chủ nhiệm.

^(**) ThS, Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

^(***) ThS, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự thật

Theo quy định của Hiến pháp năm 2013 và các luật liên quan, Hội đồng nhân dân giám sát thông qua các hoạt động: (1) Xem xét báo cáo công tác của Thường trực Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân, cơ quan thi hành án dân sự cùng cấp và các báo cáo khác theo quy định; (2) Xem xét việc trả lời chất vấn của những người bị chất vấn quy định; (3) Xem xét quyết định của Ủy ban nhân dân cùng cấp, nghị quyết của Hội đồng nhân dân cấp dưới trực tiếp có dấu hiệu trái với Hiến pháp, luật, văn bản quy phạm pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên, nghị quyết của Hội đồng nhân dân cùng cấp; (4) Giám sát chuyên đề; (5) Lấy phiếu tín nhiệm, bỏ phiếu tín nhiệm đối với người giữ chức vụ do Hội đồng nhân dân bầu⁽²⁾.

Năm 2021, Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện Nghị quyết số 131/2020/QH14 ngày 16/11/2020 của Quốc hội về tổ chức chính quyền đô thị tại Thành phố Hồ Chí Minh, Nghị quyết số 1111/NQ-UBTVQH14 ngày 09/12/2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã và thành

lập thành phố Thủ Đức thuộc Thành phố Hồ Chí Minh và Nghị định số 33/2021/NĐ-CP của Chính phủ ngày 21/3/2021 quy định chi tiết và biện pháp thi hành Nghị quyết số 131/2020/QH14 ngày 16 tháng 11 năm 2020 của Quốc hội về tổ chức chính quyền đô thị tại Thành phố Hồ Chí Minh. Ngày 24/6/2023, Quốc hội khóa XV thông qua Nghị quyết số 98/2023/QH15 về thí điểm cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh.

Điều 2 Nghị quyết số 131/2020/QH14 xác định: Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh có trách nhiệm: giám sát việc tuân theo Hiến pháp, pháp luật và việc thực hiện nghị quyết của Hội đồng nhân dân Thành phố trên địa bàn quận, phường thuộc quận; giám sát hoạt động của Ủy ban nhân dân quận, Ủy ban nhân dân phường thuộc quận, Tòa án nhân dân quận, Viện kiểm sát nhân dân quận; lấy phiếu tín nhiệm đối với Chủ tịch Ủy ban nhân dân quận (người được lấy phiếu tín nhiệm có quá nửa tổng số đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố đánh giá tín nhiệm thấp thì có thể xin từ chức; trường hợp có từ hai phần ba tổng số đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố trở lên đánh giá tín nhiệm thấp thì Hội đồng nhân dân Thành phố đề nghị Chủ tịch Ủy ban nhân dân Thành phố xem xét, quyết định theo thẩm quyền); chất vấn Chủ tịch Ủy ban nhân dân quận, Chánh án Tòa án nhân dân quận, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân quận; xem xét việc trả lời chất vấn của người bị chất vấn; bầu Hội thẩm Tòa án nhân dân quận theo giới thiệu của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam Thành phố; miễn nhiệm, bãi nhiệm Hội thẩm Tòa án nhân dân quận theo đề nghị của Chánh án Tòa án nhân dân Thành phố sau khi thống nhất với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp.

Để thực hiện có hiệu quả các văn bản trên, nhất là trong hoạt động giám sát, Thành phố Hồ Chí Minh đã triển khai thực hiện Nghị quyết số 01/NQ-HĐND ngày 07/4/2022 về Đề án “Nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh trong điều kiện thực hiện chính

quyền đô thị, nhiệm kỳ 2021 - 2026”, trong đó, xác định: “Nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố là một trong những nhiệm vụ trọng tâm tiếp tục thực hiện để Hội đồng nhân dân thực sự là cơ quan quyền lực nhà nước ở địa phương và trong điều kiện Thành phố Hồ Chí Minh đã thực hiện tổ chức chính quyền đô thị và thành lập thành phố Thủ Đức thuộc Thành phố Hồ Chí Minh thì hoạt động giám sát càng thể hiện vai trò quan trọng để đảm bảo quyền làm chủ của Nhân dân, đảm bảo từng nghị quyết, chính sách được thực thi trong đời sống và đảm bảo trách nhiệm của nhà nước trong thực hiện quyền lợi, ý chí của người dân”⁽³⁾.

2. Tình hình hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh khi tổ chức chính quyền đô thị

Tính đến tháng 6/2023, Hội đồng nhân dân Thành phố có 92 đại biểu, giám 02 đại biểu so với đầu nhiệm kỳ (gồm: 01 đại biểu chết, 01 đại biểu thôi nhiệm vụ đại biểu). Trong đó, có 19 đại biểu hoạt động chuyên trách, gồm: Chủ tịch, 01 Phó Chủ tịch (khuyết 01); 04 Trưởng ban, 08 Phó trưởng ban và 04 ủy viên chuyên trách của 4 Ban Hội đồng nhân dân Thành phố (gồm: Ban Kinh tế - Ngân sách, Ban Văn hóa - Xã hội, Ban Pháp chế, Ban Đô thị) và Chánh Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân Thành phố. Mỗi ban của Hội đồng nhân dân Thành phố có 11 thành viên (giảm 04 đại biểu so nhiệm kỳ 2016 - 2021), cơ cấu gồm: 01 trưởng ban, 02 phó trưởng ban, 01 ủy viên chuyên trách (hoạt động chuyên trách) và 07 ủy viên (kiêm nhiệm). Đầu nhiệm kỳ, 94 đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố được chia thành 24 tổ đại biểu trên tổng số 32 đơn vị bầu cử⁽⁴⁾, mỗi tổ gồm 01 tổ trưởng, 01 tổ phó. Hiện nay, tổng số đại biểu là 92 người và theo đặc thù của từng tổ sẽ có tổ không có tổ phó (như: Quận 1, Quận 6, Nhà Bè vì có 02 đại biểu)⁽⁵⁾.

Kết quả đạt được

Thứ nhất, hoạt động giám sát tại kỳ họp

Hội đồng nhân dân Thành phố bảo đảm hoạt động giám sát tại kỳ họp, thông qua các báo cáo của Ủy ban nhân dân Thành phố, Viện Kiểm sát nhân dân Thành phố, Tòa án nhân

dân Thành phố, báo cáo đánh giá kết quả giải quyết các kiến nghị của cử tri trước và sau kỳ họp thường lệ (giữa năm và cuối năm) của Hội đồng nhân dân Thành phố; tổ chức giám sát chuyên đề, chất vấn và trả lời chất vấn đối với Ủy ban nhân dân Thành phố, các sở ngành theo đúng quy định pháp luật. Theo đó, tại các kỳ họp thứ 4, 6, 8, Hội đồng nhân dân Thành phố đã tổ chức được 03 phiên chất vấn đối với Chủ tịch Ủy ban nhân dân các quận: 6, 7, 8. Từ đầu nhiệm kỳ đến nay, Hội đồng nhân dân Thành phố đã tổ chức giám sát 04 chuyên đề, đã ban hành 03 nghị quyết giám sát chuyên đề (01 chuyên đề đang tổ chức giám sát); 03 nghị quyết chất vấn và trả lời chất vấn⁽⁶⁾. Các nghị quyết về kết quả giám sát chuyên đề và chất vấn, trả lời chất vấn tại kỳ họp là cơ sở pháp lý để Ủy ban nhân dân Thành phố, các sở ngành, địa phương trên địa bàn Thành phố triển khai thực hiện và là cơ sở để tái giám sát đối với các cơ quan liên quan. Bên cạnh đó, trong thực hiện giám sát giữa hai kỳ họp, Hội đồng nhân dân Thành phố đã tổ chức 37 cuộc giám sát (gồm: 30 cuộc giám sát trực tiếp; 07 cuộc giám sát trực tuyến và giám sát qua báo cáo đối với 07 sở ngành và 22 địa phương); tổ chức 13 cuộc khảo sát các dự án đầu tư công phục vụ chuyên đề giám sát về đầu tư công trên địa bàn Thành phố trong 06 tháng đầu năm 2023. Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố đã tổ chức 153 cuộc giám sát đối với 08 chuyên đề; tổ chức 02 hoạt động giải trình tại các phiên họp của Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố; các Ban Hội đồng nhân dân Thành phố tổ chức 104 cuộc giám sát trực tiếp, 16 cuộc trực tuyến và 06 cuộc tái giám sát (Ban Kinh tế - Ngân sách tổ chức 23 cuộc giám sát trực tiếp và 4 cuộc trực tuyến; Ban Văn hóa - Xã hội tổ chức 30 cuộc trực tiếp và 05 cuộc tái giám sát; Ban Đô thị tổ chức 14 cuộc giám sát và 01 cuộc tái giám sát; Ban Pháp chế tổ chức 37 cuộc giám sát trực tiếp và 12 cuộc trực tuyến) và hơn 100 cuộc giám sát của 24 Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố⁽⁷⁾.

Thứ hai, hoạt động giám sát việc triển khai thực hiện các nghị quyết của Hội đồng nhân dân Thành phố

Từ khi thành lập đến nay, các ban của Hội đồng nhân dân Thành phố đã tổ chức 17 cuộc giám sát, 27 cuộc khảo sát và nhiều buổi làm việc với các cơ quan, địa phương liên quan để rà soát tiến độ và kết quả thực hiện đối với 35 nghị quyết của Hội đồng nhân dân Thành phố (Ban Kinh tế - Ngân sách: rà soát 12 nghị quyết; Ban Văn hóa - Xã hội: rà soát 07 nghị quyết; Ban Đô thị: rà soát 11 nghị quyết; Ban Pháp chế: rà soát 05 nghị quyết); kết quả rà soát đều được tổ công tác rà soát tổng hợp báo cáo để Đảng đoàn Hội đồng nhân dân Thành phố báo cáo Ban Thường vụ Thành ủy theo quy định và ban hành văn bản kiến nghị Ủy ban nhân dân Thành phố các vấn đề cần tiếp tục quan tâm trong triển khai thực hiện các nghị quyết. Ngoài ra, nhằm tăng cường công tác giám sát và nắm bắt thông tin về hoạt động và thực hiện chính quyền đô thị tại 16 quận trên địa bàn Thành phố, Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố đã phân công các đại biểu hoạt động chuyên trách có trách nhiệm giám sát hoạt động của 16 quận theo phân công; phân công cán bộ, công chức tại cơ quan phụ trách hỗ trợ các Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố tại thành phố Thủ Đức và các quận, huyện; hỗ trợ nghiệp vụ đối với Văn phòng Hội đồng nhân dân - Ủy ban nhân dân thành phố Thủ Đức, 05 huyện⁽⁸⁾.

Thứ ba, hoạt động giám sát chuyên đề

Năm 2022, Hội đồng nhân dân Thành phố được giao giám sát đối với 03 chuyên đề, gồm: (1) Giám sát việc thực hiện Nghị quyết số 1111/NQ-UBTVQH14 ngày 09/12/2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã và thành lập thành phố Thủ Đức thuộc Thành phố Hồ Chí Minh trong giai đoạn 2019 - 2021; (2) Giám sát việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 54/2017/QH14 về thi điểm cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh; (3) Giám sát việc thực hiện Nghị quyết số 131/2020/QH14 ngày 16/11/2020 của Quốc hội về tổ chức chính quyền đô thị tại Thành phố Hồ Chí Minh; việc thực hiện Nghị định

số 33/2021/NĐ-CP ngày 29/3/2021 của Chính phủ quy định chi tiết và biện pháp thi hành Nghị quyết số 131/2020/QH14 ngày 16 tháng 11 năm 2020 của Quốc hội về tổ chức chính quyền đô thị tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Đối với chuyên đề giám sát thực hiện Nghị quyết số 54 và Nghị quyết số 131: Trước kỳ họp thứ 2 Hội đồng nhân dân Thành phố khóa X, Đảng đoàn Hội đồng nhân dân Thành phố đã lãnh đạo Hội đồng nhân dân Thành phố thông qua Nghị quyết số 90/NQ-HĐND ngày 24/8/2021 về chương trình giám sát năm 2022 của Hội đồng nhân dân Thành phố và ban hành 02 nghị quyết thành lập đoàn giám sát đối với 02 chuyên đề này, gồm: Nghị quyết số 91/NQ-HĐND ngày 24/8/2021 về thành lập đoàn giám sát việc triển khai thực hiện Nghị quyết số 54/2017/QH14 về thí điểm cơ chế, chính sách đặc thù phát triển Thành phố Hồ Chí Minh; Nghị quyết số 92/NQ-HĐND ngày 24/8/2021 về thành lập đoàn giám sát việc thực hiện Nghị quyết số 131/2020/QH14 ngày 16 tháng 11 năm 2020 của Quốc hội về tổ chức chính quyền đô thị tại Thành phố Hồ Chí Minh.

Đối với chuyên đề giám sát việc thực hiện Nghị quyết số 1111: Thực hiện Nghị quyết số 288/NQ-UBTVQH15 ngày 06/9/2021 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về thành lập Đoàn giám sát việc thực hiện các nghị quyết của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã trong giai đoạn 2019 - 2021, Kế hoạch chi tiết số 46/KH-BGS ngày 27/9/2021 của Đoàn Giám sát và Công văn số 168/TTKQH-GS ngày 28/9/2021 của Tổng Thư ký Quốc hội về báo cáo kết quả thực hiện Nghị quyết số 1111/NQ-UBTVQH14 ngày 09 tháng 12 năm 2020 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội về việc sắp xếp các đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã và thành lập thành phố Thủ Đức thuộc Thành phố Hồ Chí Minh, Đảng đoàn Hội đồng nhân dân Thành phố đã lãnh đạo Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố tổ chức giám sát và báo cáo Đoàn Giám sát của Ủy ban Thường vụ Quốc hội vào tháng 11/2021⁽⁹⁾.

Thứ tư, hoạt động lấy phiếu tín nhiệm đối với người giữ chức vụ do Hội đồng nhân dân bầu

Kết quả lấy phiếu tín nhiệm góp phần thúc đẩy những người giữ chức vụ do Hội đồng nhân dân bầu không ngừng phấn đấu, rèn luyện, giữ gìn phẩm chất đạo đức, nâng cao trình độ, năng lực, hiệu quả công việc. Tại kỳ họp thứ 13 (diễn ra từ ngày 06 đến ngày 08/12/2023), Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đã tổ chức lấy phiếu tín nhiệm đối với 31 người giữ chức vụ do Hội đồng nhân dân Thành phố bầu theo quy định tại Nghị quyết 96/2023/QH15 của Quốc hội. Kết quả người có phiếu tín nhiệm cao nhất là Chủ tịch Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh Nguyễn Thị Lệ và Tư lệnh Bộ Tư lệnh Thành phố Hồ Chí Minh Nguyễn Văn Nam, đều được 73 phiếu. Tiếp đó, Giám đốc Công an Thành phố Hồ Chí Minh Lê Hồng Nam được 71 phiếu, Trưởng ban Pháp chế Hội đồng nhân dân Phạm Quỳnh Anh 70 phiếu, Chủ tịch Ủy ban nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh Phan Văn Mãi có 69 phiếu tín nhiệm cao. Người có phiếu tín nhiệm thấp nhiều nhất là Giám đốc Sở Kế hoạch và Đầu tư Lê Thị Huỳnh Mai (13 phiếu); kế đến là Giám đốc Sở Quy hoạch - Kiến trúc Nguyễn Thanh Nhã (10 phiếu), Giám đốc Sở Tài nguyên và Môi trường Nguyễn Toàn Thắng (9 phiếu)⁽¹⁰⁾.

Thứ năm, hoạt động tiếp xúc cử tri

Hoạt động tiếp xúc cử tri được Hội đồng nhân dân Thành phố quan tâm, không ngừng đổi mới, cải tiến với nhiều hình thức phong phú, đa dạng, hiệu quả. Từ đầu nhiệm kỳ đến nay, đã tổ chức hơn 235 cuộc tiếp xúc cử tri với hơn 25.000 lượt cử tri tham dự. Bên cạnh việc tiếp xúc cử tri theo quy định trước và sau các kỳ họp Hội đồng nhân dân Thành phố, Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố đổi mới hình thức tiếp xúc cử tri thông qua các chuyên đề, tiếp xúc cử tri theo giới, lĩnh vực để kịp thời lắng nghe tâm tư, nguyện vọng, hiến kế của cử tri đóng góp cho sự phát triển của Thành phố và cả nước. Đến nay đã tổ chức được 08 hội nghị tiếp xúc cử tri, cụ thể: hội nghị tiếp xúc cử tri thanh niên Thành phố Hồ Chí Minh; hội nghị tiếp xúc cử tri nữ công nhân, viên chức lao động Thành

phố Hồ Chí Minh năm 2022, chủ đề “Chính sách an sinh xã hội - nhà ở cho công nhân, viên chức, lao động”; tổ chức 02 chương trình “Lãnh đạo Thành phố Hồ Chí Minh gặp gỡ, lắng nghe tiếng nói thiếu nhi” năm 2022 và năm 2023; hội nghị tiếp xúc, đối thoại doanh nghiệp Thành phố Hồ Chí Minh năm 2022; hội nghị gặp gỡ, tiếp xúc cử tri doanh nghiệp ngành du lịch trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh năm 2022; hội nghị gặp gỡ, tiếp xúc cử tri đại diện các dân tộc, các tôn giáo trên địa bàn Thành phố Hồ Chí Minh; hội nghị gặp gỡ cơ quan báo chí Thành phố nhằm tăng cường mối quan hệ gắn bó với các cơ quan báo, đài. Điểm mới của công tác tiếp xúc cử tri theo giới, ngành, lĩnh vực của nhiệm kỳ này là việc phát huy công nghệ trực tuyến tạo kết nối nhiều điểm cầu giúp tăng số lượng đại biểu tham dự; lắng nghe được nhiều ý kiến hơn và thông tin trực tiếp từ chính quyền đến được với nhiều người⁽¹¹⁾.

Thứ sáu, hoạt động tiếp công dân và giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân

Từ đầu nhiệm kỳ đến nay, Hội đồng nhân dân Thành phố đã thực hiện 167 buổi tiếp công dân (trong đó Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố Thành phố tiếp 43 buổi), với 705 lượt tiếp (tương đương số liệu tiếp công dân cả nhiệm kỳ khóa IX); đã hướng dẫn 255 trường hợp liên hệ cơ quan có thẩm quyền để được xem xét, giải quyết; trả lời tiến độ giải quyết đối với 311 trường hợp và tiếp nhận xử lý 139 đơn thông qua tiếp công dân. Tiếp nhận và xử lý 2.962 đơn thư khiếu nại, tố cáo và kiến nghị của công dân gửi đến qua đường bưu điện; đã xử lý đạt 100%, trong đó, hướng dẫn liên hệ cơ quan để được xem xét giải quyết theo thẩm quyền; chuyển các cơ quan chức năng xem xét, giải quyết 1.799 đơn, hướng dẫn giải quyết đơn 392 đơn và nhận văn bản của các cơ quan liên quan trả lời 1.586/1.799 đơn do Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố chuyển đến, đạt tỷ lệ 87,19%; đã lưu 771 đơn và có giấy báo tin cho công dân biết theo quy định của pháp luật. Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố Thành phố đã tổ chức 16 buổi khảo sát, làm việc với các sở,

ban, ngành, các địa phương để giám sát việc giải quyết đơn thư của công dân, hạn chế tình trạng tiếp tục gửi lên cơ quan cấp trên; Chủ tịch Hội đồng nhân dân Thành phố, Phó Chủ tịch Hội đồng nhân dân Thành phố đã có 02 buổi tiếp công dân theo vụ việc. Tiếp tục nâng cao hiệu quả đơn đốc các cấp có thẩm quyền xem xét, trả lời cho người dân, tỷ lệ văn bản trả lời của các đơn vị tăng lên hàng năm (giai đoạn 2017 - 2020 đạt 78,75%; giai đoạn 02 năm đầu nhiệm kỳ 2021 - 2026 đạt 87,19%). Cùng với Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố, các Tổ đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố cũng xây dựng kế hoạch và thực hiện tốt việc tiếp công dân tại địa phương ứng cử: Tiếp công dân hàng tuần, 02 tuần 01 lần; 01 tháng 01 lần và tiếp theo yêu cầu của công dân⁽¹²⁾.

Hạn chế

Hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh thời gian qua đã đạt được một số kết quả đáng ghi nhận, nhưng trên thực tế vẫn còn một số hạn chế, bất cập, cụ thể:

Thứ nhất, việc sắp xếp lịch giám sát đôi lúc chưa khoa học; nội dung giám sát còn dàn trải, một số kiến nghị còn chung chung, chưa rõ cơ quan, đơn vị chịu trách nhiệm chính, chưa quy định cụ thể thời gian thực hiện kiến nghị, chưa có hình thức xử lý đối với cơ quan, đơn vị không nghiêm túc thực hiện kiến nghị sau giám sát.

Thứ hai, công tác phối hợp của Thường trực Hội đồng nhân dân Thành phố với Ủy ban nhân dân Thành phố trong việc chuẩn bị các nội dung trình kỳ họp đã có chuyển biến tốt hơn, nhưng vẫn còn một vài nội dung trình chưa bảo đảm về thời gian nên công tác thẩm tra của các ban gặp khó khăn.

Thứ ba, công tác giám sát việc triển khai thực hiện của các cấp, các ngành đối với một số nghị quyết của Hội đồng nhân dân Thành phố đôi khi chưa được thường xuyên; thực tiễn việc triển khai thực hiện một số nghị quyết của Hội đồng nhân dân ban hành vẫn còn chậm; một số văn bản có vướng mắc, khó khăn khi thực hiện trên thực tế nhưng chậm được kiến nghị xử lý; có biện pháp

tháo gỡ, một số nghị quyết đã được ban hành nhưng có vướng mắc, khó khăn không thể thực hiện được trên thực tế chậm được kiến nghị xử lý, có biện pháp tháo gỡ.

Thứ tư, hoạt động tiếp xúc cử tri, tiếp công dân đã có những đổi mới và chuyển biến tích cực, tuy nhiên, có lúc, có nơi hiệu quả chưa cao; việc giải quyết một số ý kiến, kiến nghị cử tri còn chậm. Việc trả lời đơn thư khiếu nại, tố cáo, kiến nghị của công dân do Hội đồng nhân dân các cấp tiếp nhận và chuyển đến các cấp chính quyền mặc dù đã có tiến bộ, nhưng kết quả giải quyết vẫn còn chậm.

3. Giải pháp tăng cường hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh khi tổ chức chính quyền đô thị

Một là, xây dựng kế hoạch giám sát khoa học, có chương trình, nội dung giám sát cụ thể. Hội đồng nhân dân Thành phố xây dựng chương trình, nội dung giám sát 02 lần/năm; nội dung giám sát cần tập trung vào những vấn đề bức xúc của nhân dân. Thường trực Hội đồng nhân dân có kế hoạch giám sát cụ thể hằng quý, hằng năm. Việc giám sát của các ban của Hội đồng nhân dân cần tiến hành thường xuyên theo chương trình, kế hoạch.

Hai là, việc chuẩn bị nội dung, tài liệu, báo cáo cho các kỳ họp phải được chuẩn bị kỹ lưỡng và đúng thời gian theo quy định. Các nội dung được đưa ra thảo luận tại các kỳ họp phải được thống nhất. Những nội dung của kỳ họp cần thiết phải có ý kiến của cử tri thì phải được tiến hành lấy ý kiến của cử tri thông qua hoạt động của Hội đồng nhân dân và tiếp xúc cử tri của đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố.

Ba là, Hội đồng nhân dân và Thường trực Hội đồng nhân dân cần chú trọng trong giai đoạn xử lý kết quả giám sát. Ngoài báo cáo giám sát trình kỳ họp, những nội dung do Hội đồng nhân dân, Thường trực Hội đồng nhân dân tiến hành giám sát trình Hội đồng nhân dân Thành phố ban hành nghị quyết xử lý kết quả giám sát để giao trách nhiệm cho Ủy ban nhân dân Thành phố, các ngành, địa phương

thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp liên quan. Đồng thời, theo dõi, đôn đốc để thực thi các kết luận sau hoạt động giám sát.

Bốn là, thường trực Hội đồng nhân dân quận thường xuyên duy trì mối quan hệ phối hợp công tác giữa Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam quận; tổ đại biểu Hội đồng nhân dân Thành phố; tổ đại biểu Quốc hội trong các hoạt động tiếp xúc cử tri, tổng hợp ý kiến, kiến nghị của cử tri; tiếp công dân, tiếp nhận, xử lý và đôn đốc giải quyết đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân; giám sát thực hiện các văn bản pháp luật của cơ quan nhà nước cấp trên và nghị quyết của Hội đồng nhân dân Thành phố □

(1) Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015 (sửa đổi bổ sung năm 2019)

(2) Điều 57 Luật Hoạt động giám sát của Quốc hội và Hội đồng nhân dân năm 2015

(3) Nghị quyết số 01/NQ-HĐND ngày 07/4/2022 của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về Đề án “Nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh trong điều kiện thực hiện chính quyền đô thị, nhiệm kỳ 2021 - 2026”

(4) Mỗi Tổ đại biểu tương ứng với 01 đơn vị bầu cử, riêng Quận 12, Quận Bình Thạnh, Quận Gò Vấp, Quận Bình Tân, Quận Tân Phú, huyện Bình Chánh, Củ Chi, Hóc Môn mỗi tổ có 02 đơn vị bầu cử; thành phố Thủ Đức 03 đơn vị bầu cử (5), (7), (8), (11) và (12) Báo cáo số 63-BC/ĐĐHĐND ngày 30/6/2023 của Đảng Đoàn Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh sơ kết 02 năm hoạt động Hội đồng nhân dân Thành phố khóa X, nhiệm kỳ 2021 - 2026

(6) Các nghị quyết về hoạt động chất vấn và trả lời chất vấn tại các kỳ họp Hội đồng nhân dân Thành phố khóa X: Nghị quyết số 118/NQ-HĐND ngày 09/12/2021 (kỳ họp thứ tư); Nghị quyết số 37/NQ-HĐND ngày 08/7/2022 (kỳ họp thứ sáu); Nghị quyết số 72/NQ-HĐND ngày 09/12/2022 (kỳ họp thứ tám)

(9) Báo cáo số 50/BC-ĐĐHĐND ngày 25/7/2022 của Đảng Đoàn Hội đồng nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh về Kết quả thực hiện công tác giám sát của Hội đồng nhân dân Thành phố năm 2022 theo Kết luận số 732-TB/TU ngày 02 tháng 7 năm 2022 của Ban Thường vụ Thành ủy

(10) Anh Thơ, Công bố kết quả lấy phiếu tin nhiệm đối với 31 chức danh của Thành phố Hồ Chí Minh, <https://tphcm.chinhphu.vn/cong-bo-ket-qua-lay-phiếu-tin-nhiem-doi-voi-31-chuc-danh-cua-tphcm-101231207165933098.htm>, ngày 07/12/2023 5:47 PM